

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 5C/34/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814201593
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Janečková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2015:7814201593.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, samosudkyňa JUDr. Katarína Janečková, v právnej veci žalobcu BL Telecom collection, s. r. o. so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 47150513, zastúpeného advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o. so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36862711, proti žalovanému Š. Y., T. XX. X. XXXX, H. D. I. H., J. XXX, o zaplatenie 248,95 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v dodatku k zmluve o pripojení je neprijateľná zmluvná podmienka.

Žalobu žalobcu z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 248,95 Eur s príslušenstvom, titulom zmluvnej pokuty a náhrady trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Slovak Telekom a. s. Bratislava zmluvou zo dňa 24. 6. 2013 postúpil na žalobcu pohľadávku voči žalovanému v žalovanej výške.

Poukázal na skutočnosť, že bez uvedenia dátumu žalovaný uzavrel s právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou Slovak Telekom, a. s. Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby. Žalovaný sa zaviazal riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas dohodnuté poplatky. V prípade nedodržania zmluvných povinností bolo povinnosťou žalovaného uhradiť dohodnutú zmluvnú pokutu ako paušalizovanú náhradu škody v dôsledku nespĺnenia záväzku žalovaného zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu. Žalovaný by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanému mobilný telefón za zľavnenú cenu. Keďže si žalovaný nespĺnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho došlo k prerušeniu služieb poskytovaných žalovanému, vznikol právnemu predchodcovi nárok na vymáhanie zmluvnej pokuty od žalovaného. Žalobca vystavil žalovanému faktúru na sumu 248,95 €, ktorá bola splatná 25. 2. 2011, pričom žalovaný nevykonal žiadnu ani čiastočnú úhradu pohľadávky. Nezaplatením faktúry v lehote splatnosti riadne a včas sa žalovaný dostal vo vzťahu k žalobcovi v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka

do omeškania a preto si uplatnil úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške podľa platných právnych predpisov za každý deň omeškania.

Žalovaný sa k žalobe žalobcu nevyjadril.

Súd sa v konaní oboznámil s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovné:

Zo Zmluvy o pripojení, bez uvedenia čísla zmluvy ako aj dátumu uzavretia, vyplýva, že zmluva bola uzavretá medzi predchodcom žalobcu T-Mobile Slovensko, a. s. Bratislava a žalovaným vrátane dodatku, ktorého obsahom bol dohodnutý program služieb Fix 12 odpredaný mobilný telefón Samsung S5230 za 1.- Eur s dobou viazanosti 24 mesiacov a so zmluvnou pokutou 248,95 Eur.

Z faktúry zo dňa 8. 2. 2011 splatnej 25. 2. 2011 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 248,95 Eur z titulu zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná a preto ju zamietol.

Podľa § 544 ods. 1,2,3 Zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej OZ)

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a OZ neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30. 11. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23. 5. 2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6. 12. 2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15. 3. 2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednanja nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Žalobca poukázal na tú skutočnosť, že ak súd neuzná nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že predchodcovi žalobcu bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia. V konkrétnom prípade dotácia predstavovala sumu 192,52 € a preto má žalobca nárok na náhradu škody vo výške poskytnutej dotácie. Žalovaný mal totiž mobilné zariadenie uhradiť počas celej doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, čo však nedodržel. Tým, žalobcovi vznikla škoda, ktorá by mu nebola vznikla, ak by žalovaný dodržel záväzok vyplývajúci zo zmluvy.

Súd je toho názoru, že žalobca v konaní nepreukázal, že by mu žalovaný spôsobil škodu, ako to má na mysli ustanovenie § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Žalobca v konaní nepreukázal, že by mu vznikla škoda protiprávnym konaním žalovaného. V dodatku k zmluve o pripojení sa nič neuvádza o tom, že by mobilný telefón zakúpený žalovaným bolo potrebné splatiť tak, ako to prezentuje žalobca. Sám žalobca, resp. jeho právny predchodca v dodatku určil kúpnu cenu za mobilný telefón vo výške 490,00 Sk, za takúto cenu ho predal a preto nemôže následne si uplatňovať škodu vo forme nejakej dotácie, ktorú mal poskytnúť na mobilný telefón.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Neúspešnému žalobcovi nevzniklo právo na náhradu trov konania a úspešný žalovaný si trovy konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15.-tich dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p., v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p., odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že po

a/ v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.